

BESLUT "NATURRESERVAT ÅHLMANS MINNESSKOG": 1993-05-26
REGISTERUPPGIFTER "NATURRESERVAT ÅHLMANS MINNESSKOG"
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT ÅHLMANS MINNESSKOG"

LEKSANDS KOMMUN
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

BESLUT: 1993-05-26
DNR: 93/032, § 58

ÅHLMANS MINNESSKOG, FÖRSLAG TILL INRÄTTANDE AV NATURRESERVAT

Yttranden över förslaget har lämnats av länsstyrelsen och skogsvårdsstyrelsen, som ser med tillfredsställelse på att ett kommunalt naturreservat kan bildas av minnesskogen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

att inrätta naturreservatet Åhlmans Olof Ohlssons minnesskog i enlighet med förslaget.

LEKSANDS KOMMUN
MILJÖKONTORET

NATURRESERVATET ÅHLMANS OLOF OHLSSONS MINNESSKOG

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Minnesskogen ligger inom det tallhedsområde som har sin utbredning på Badelundaåsens sandlager söder om Insjöns samhälle.

Skogen omkring reservatet har avverkats i modern tid och når en ålder som sällan överstiger 60 år.

Inom reservatet domineras trädskiktet av tall och de grövsta stammarna har en diameter på ca 0,7 meter och uppskattas vara ca 200 år gamla. Beståndet skiktas endast av några granar och yngre tallar och är väl slutet.

Markvegetationen är typisk för tallheden, är fattig och utgörs av glesa bestånd av lingonris. Ett stort antal lava- och mossarter samt lummer växer i området. Ett relativt stort antal torrträd och höga stubbar finns inom området. Av dessa är merparten perforerade av hackspettshål.

Skogen är förvånansvärt stormfast och endast ett fåtal lågor finns i beståndet.

Enstaka träd bär spår av åsknedslag.

Vid upprepade besök inom Minnesskogen, har såväl lärkfalk som spillkråka och rödstjärt observerats.

Området är mycket lätt att nå via promenadstigar och mindre körvägar från såväl riksvägen som Tunsta by.

Området omnämns i länsstyrelsens naturvårdsprogram som ett naturskogsbestånd med skyddsklass III, dvs med lokalt skyddsvärde.

ÄRENDETS BEREDNING

Frågan om skydd av området kom upp redan på 40-talet då dåvarande ägaren Simon Åhlman reserverade området för framtiden genom att skänka marken till dåvarande Åhls kommun.

Simon Åhlman var jägmästare och engagerad inom länets naturvård på den tiden och ville genom minnesskogen hedra sin far Åhlmans Olof Ohlsson.

Under stort pompa och ståt invigdes minnesskogen någon gång under 40-talet, under överinseende av kommunalnämnd och spelmannslag.

Eftersom några formella handlingar aldrig skrevs till skydd för skogen förblev den möjlig att avverka.

I översiktsplanarbetet har minnesskogen åter aktualiserats såsom skyddsvärd och 1992 förvärvade kommunen skogen.

Förrättningen avslutades av lantmäteriet 1993-02-08 och miljö- och hälsoskyddsnämnden ges i uppdrag att bilda ett kommunalt naturreservat av området.

OMRÅDETS BETYDELSE OCH BEHOV AV SKYDD OCH VÅRD, SAMT ANORDNINGAR FÖR FRILUFTSLIVET

Området med de gamla furustammarna har höga estetiska värden och är i första hand intressant för det rörliga friluftslivet. Det ligger på Ålheden, som genomkorsas av promenadstigar och ridvägar.

Det föreslagna reservatet utgör i dag det äldsta skogsbeståndet på Ålheden och utgör en värdefull beskrivning av relativt

orörd moskog. Såväl de estetiska som naturvärdena kommer att öka med beståndets åldrande.

Marken är väl dränerad genom de mäktiga sandlagren och något större markslitage är ej att vänta. Därför behöver inga speciella stigar eller leder ställas i ordning.

Skogsbeståndet är rotfast och endast ett fåtal vindfällen finns i området. Skogen har i dag karaktären av gammelskog och föreslås lämnas för fri utveckling, varför några skogsårdsinsatser inte behövs.

En informationstavla om områdets historia och naturvärden placeras vid stigen öster om minnesskogen. Naturreservatet skyltas med standardiserade skyltar, som placeras på tryckimpregnerade stolpar med 25 meters mellanrum längs hela reservatsgränsen.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDENS BESLUT

Det beskrivna området, som avgränsas med innerkanten av en punktdad linje på bifogad karta (bilaga 2b), bör skyddas på grund av sina estetiska värden samt för att visa ett exempel på de stora naturvärden som finns på en relativt orörd del av Ålheden.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) samt länsstyrelsens beslut om delegering till Leksands kommun att fatta beslut om inrättande av naturreservat etc (länsstyrelsens beslut 1992-07-06, Dnr 231-7140-92) förklarar miljö- och hälsoskyddsnämnden det område, vilket kallas Åhlmans Olof Ohlssons minnesskog på bifogad karta (bil 2a), som naturreservat.

Reservatets namn skall vara Åhlmans Olof Ohlssons minnesskog.

ÄNDAMÅLET MED NATURRESERVATET

Syftet med naturreservatet skall vara att skydda en av mänskliga aktiviteter relativt orörd del av Ålheden.

Ändamålet skall tryggas genom att markägaren, genom ett avtal om tålande av intrång, avstår allt framtida skogsbruk samt att allmänheten genom följande föreskrifter ges inskränkningar i rätten att vistas och verka i området:

FÖRESKRIFTER FÖR NATURRESERVATET ÅHLMANS OLOF OHLSSONS MINNESSKOG

För att trygga ändamålet med reservatet, förordnar miljö- och hälsoskyddsnämnden i Leksands kommun med stöd av 7-10 §§ na-

turvårdslagen och 9 § i naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter skall gälla inom naturreservatet Åhlmans Olof Ohlssons minnesskog:

A) FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 8 § NATURVÅRDSLAGEN OM INSKRÄNKNINGAR I RÄTTEN ATT FÖRFOGA ÖVER FASTIGHETEN ÖVRE HEDEN 12:10 INOM NATURRESERVATET

Utöver vad som eljest gäller, är det förbjudet att

- uppföra byggnad eller annan anläggning såsom väg eller stig
- bedriva täkt av berg, sten eller sand
- schakta, tippa fylla ut eller dika marken
- anordna upplag
- skogsgödsla
- markbereda, plantera, röja, gallra, avverka eller vidta annan skogsvårdande åtgärd.

Föreskrifter enl ovan skall inte utgöra hinder mot att de åtgärder som är nödvändiga i samband med områdets skötsel och som anges i bifogad skötselplan utförs.

B) FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSLAGEN OM SKYLDIGHET ATT TÅLA VISST INTRÅNG

Markägaren och andra innehavare av särskild rätt till marken, förpliktigas att tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med naturreservatet:

- utmärkning av naturreservatets gränser med käppar var 25:e meter runt hela reservatet
- uppsättning av informationsskylt inom området.

C) FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 10 § NATURVÅRDSLAGEN OM VAD ALLMÄNHETEN HAR ATT IAKTTAGA INOM NATURRESERVATET ÅHLMANS OLOF OHLSSONS MINNESSKOG:

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att:

- föra motordrivna fordon
- rida eller föra hästfordon
- göra upp eld
- gräva upp, plocka eller bryta buskar, ris, örter, mossor, svampar eller lavar
- samla in insekter
- snitsla spår eller ordna orienteringskontroll.

D) FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSFÖRORDNINGEN OM NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

1. Leksands kommun, miljö- och hälsoskyddsnämnden meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltning genom att fastställa bifogad skötselplan (bilaga 3).
2. Naturvårdsförvaltare skall vara Leksands kommun, miljö- och hälsoskyddsnämnden. Vid den fortlöpande förvaltningen bör samråd ske med länsstyrelsen i Dalarna.

Bilagor:

Registeruppgifter, bilaga 1

Karta över Åhlmans Olof Ohlssons minnesskog, bilaga 2a

Karta över Åhlmans Olof Ohlssons minnesskog, bilaga 2b

Skötselplan, bilaga 3

Intrångsersättningsavtal, bilaga 4

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut, bilaga 5

REGISTERUPPGIFTER

Bilaga 1

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET ÅHLMANS OLOF OHLSSONS MINNESSKOG

Namn: Åhlmans Olof Ohlssons minnesskog
Kommun: Leksand
Läge: Ca 500 m väster om riksvägen i södra
Insjön
Kartblad: Ekonomisk karta 13F 5e
Gräns: Innerkant på den punktstreckade linjen
på bifogade beslutskarta bil. 2b
Fastighet: Övre Heden 12:10
Naturvårdsförvaltare: Leksands kommun, miljö- och hälso-
skyddsnämnden
Markägare: Leksands kommun
Areal: Ca 1 ha
Naturtyp: Barrskog
Landskapstyp: Skogslandskap
Naturgeografisk region: Sydligt boreala kuperade områden
Skyddsmotiv: För rörliga friluftslivet samt land-
skapsbilden
Skyddsföreskrifter: Enligt punkt A) i beslutet
Befintliga anlägg.: -
Planerade anlägg.: Informationstavla
Skötselplan: Föreskrifter under punkt D)
Inventeringar: Se 3.5 Källuppgifter i skötselplan

SKÖTSELPLAN

NATURRESERVATET ÅHLMANS OLOF OHLSSONS MINNESSKOG

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- 1 ALLMÄN BESKRIVNING
- 1 ADMINISTRATIVA DATA
- 2 GRUNDEN FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER
- 3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN
 - 3.1 Naturförhållanden
 - 3.2 Nuvarande markanvändning
 - 3.3 Tillgänglighet
 - 3.4 Slitage- och störningskänslighet
 - 3.5 Källuppgifter
- II PLANDEL
 - 1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARKEN
 - 1.1 Övergripande mål
 - 1.2 Generella riktlinjer och åtgärder
 - 1.2.1 Hävd av skogsområdet
 - 1.2.2 Jakt
 - 1.2.3 Skogsbrand
 - 1.2.4 Insektsangrepp
 - 1.2.5 Gränsmarkeringar
 - 2 ANORDNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN
 - 2.1 Övergripande mål
 - 2.2 Riktlinjer och åtgärder
 - 2.2.1 Information
 - 2.2.2 Parkeringsplatser
 - 2.2.3 Leder och stigar
 - 3 TILLSYN
 - 4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

SKÖTSELPLAN

ÅHLMANS OLOF OHLSSONS MINNESSKOG

- 1 ALLMÄN BESKRIVNING
- 1 ADMINISTRATIVA DATA
(Se registeruppgifter)

2 GRUNDEN FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER
(Se reservatsbeslut)

3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Reservatet är beläget ca 300 meter väster om riksvägen vid infarten mot Knippodheden. Området begränsas i öster av en mindre körväg, som i dag används av det rörliga friluftslivet. För övrigt gränsar området mot tallskog av betydligt yngre ålder vilken utsatts för gallring under senare tid.

Skogen domineras av tall av varierande ålder, men merparten av träden är mellan 100-200 år gamla. Enstaka spår av åsknedslag finns bland de grova träden.

Vedsvampfloran är sparsamt företrädd i beståndet, medan flera olika lavaarter växer på stammar och döende ved. Skogen är en typisk moskog och dåligt skiktad. Enstaka ungtallar och granar ger beståndet ett avvikande kronskikt.

Skogens främsta kvaliteter torde ligga i de estetiska värden som den urgamla furuskogen utstrålar. Skogen är stormfast och enstaka stormfällan kommer inte att påverka de estetiska eller naturvärdena.

3.2 Nuvarande markanvändning

Den omgivande marken är i dag använd som skogsmark och genomkorsas av stigar och små körvägar som flitigt används av motionärer och flanörer i Insjöområdet. Minnesskogen har lämnats orörd sedan förslaget att skydda området restes på 40-talet.

3.3 Tillgänglighet

Reservatet ligger endast några hundra meter från riksvägen, mitt i ett friluftsområde. Från parkeringsplatser vid riksvägen når man utan problem fram till minnesskogen.

3.4 Slitage- och störningskänslighet

Ur slitagesynpunkt föreligger i dagsläget inga ytterligare behov av restriktioner än de som anges i reservatsbeslutet.

3.5 Källuppgifter

Naturvårdsprogram för Kopparbergs län, länsstyrelsen 1988.
Översiktsplan för Leksands kommun.
Muntliga uppgifter från Gustav Daniels i Insjön samt Lars Åhlman Skärholmen.

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARKEN

1.1 Övergripande mål

Det övergripande målet med reservatets skötsel skall vara att bevara den relativt orörda skogen och dess innehåll.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

1.2.1 Hävd av skogsområdet

Skogen skall utvecklas fritt. Inget skogsbruk skall bedrivas i området. Om träd faller över gångstig eller körväg, får det avlägsnas.

1.2.2 Jakt

Inga restriktioner utöver gällande lagstiftning är nödvändiga.

1.2.3 Skogsbrand

Brand inom reservatet får släckas i enlighet med gällande brandlagstiftning.

1.2.4 Insektsangrepp

Insektsangripna träd och vindfällan skall lämnas orörda. Om extrem situation avseende skadeinsekter uppstår, får beslut om tillfälliga åtgärder för skadeinsektsbekämpning tas.

1.2.5 Gränsmarkeringar

Utmärkning av reservatsgränserna skall ske med naturvårdsverkets skyltar för naturreservat och placeras på tryckimpregnerade stolpar med ett inbördes avstånd om 25 meter längs hela gränsen.

2 ANORDNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN

2.1 Övergripande mål

Ändamålet med reservatet är att bevara ett relativt orört skogsparti med dess åldriga, grova furustammar samt övrig vegetation. Med hänsyn till detta skall inga anläggningar för allmänheten uppföras.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Information

En informationstavla som berättar om minnesskogens historia samt dess naturvärden, skall sättas upp intill körvägen som tangerar minnesskogens östra del. Arbetet skall utföras av naturvårdsförvaltaren.

2.2.2 Parkeringsplatser

För att ta sig till minnesskogen måste man gå ca 300 meter längs den väl upptrampade körvägen. Befintliga parkerings-

platser intill vägkorsningen mot Knippoheden samt vid motionsspårets början vid Tunsta, torde utgöra tillräckliga parkeringsytor för den besöksfrekvens som förväntas.

2.2.3 Leder och stigar

Minnesskogen ligger vid flera leder. Området är ca 50 meter brett och lättforcerat, varför några nya leder eller stigar ej kommer att anläggas.

3 TILLSYN

Förvaltarens tid för tillsyn beräknas omfatta ett dagsverke per år.

4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Kostnaderna för tillsynsarbetet samt materialkostnader för skyltar och informationstavla, samt underhållskostnader, belastar miljö- och hälsoskyddsnämnden.